

ชื่อเรื่อง : รูปแบบการพัฒนาคู่มือเพื่อการจัดการเรียนรู้สมรรถนะข้ามสายงาน วิทยาลัยอาชีวศึกษา สุรินทร์

ชื่อผู้วิจัย : ว่าที่ร้อยโท บุญชูบ หลั่งทรัพย์

ปีที่วิจัย : ปีการศึกษา 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สมรรถนะข้ามสายงาน วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาคู่มือเพื่อการจัดการเรียนรู้สมรรถนะข้ามสายงาน วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ 3) เพื่อทดลองและประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาคู่มือเพื่อการจัดการเรียนรู้สมรรถนะข้ามสายงาน วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ 4) เพื่อนำรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาคู่มือเพื่อการจัดการเรียนรู้สมรรถนะข้ามสายงาน วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์สู่การปฏิบัติและประเมินผลสัมฤทธิ์ ดำเนินการวิจัยเป็น 4 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สมรรถนะข้ามสายงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถานประกอบการ จำนวน 154 คน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 77 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น และการสุ่มอย่างง่าย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ โดยการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน การสนทนากลุ่ม จำนวน 18 คน นักวิชาการ จำนวน 9 คน ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 คน และประเมินคุณภาพคู่มือการใช้รูปแบบ โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 20 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง ตอนที่ 3 การทดลองและประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ ผู้เข้าร่วมโครงการครูผู้สอน จำนวน 24 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ตอนที่ 4 การนำรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ สู่การปฏิบัติและประเมินผลสัมฤทธิ์ ผู้เข้าร่วมปฏิบัติคือ ครูผู้สอน จำนวน 73 คน ผู้เรียน จำนวน 338 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น และการสุ่มอย่างง่าย การประเมินผลสัมฤทธิ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เรียน จำนวน 338 คน เครื่องมือคือ แบบรายงานและแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ (t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สมรรถนะข้ามสายงาน วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ พบว่า 1.1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสถานประกอบการในการจัดการเรียนรู้สมรรถนะข้ามสายงาน โดยภาพรวมสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด 1.2) กรอบแนวคิดของการพัฒนาคู่มือเพื่อการจัดการเรียนรู้และกรอบแนวคิดสมรรถนะข้ามสายงาน มี 6 ประเด็น ประกอบด้วย (1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ (2) การนิเทศภายใน (3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้/การสะท้อนคิด/การเสริมแรง (4) กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (5) รูปแบบการประเมินผลโครงการแบบ IPOO และ (6) วงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA) 1.3) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาคู่มือเพื่อการจัดการเรียนรู้สมรรถนะข้ามสายงาน โดยภาพรวมสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ใน

ระดับมากที่สุด 1.4) แนวทางการพัฒนาครูเพื่อการจัดการเรียนรู้สมรรถนะข้ามสายงาน พบว่า มี 4 แนวทาง ประกอบด้วย (1) ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ความต้องการของสถานประกอบการ หลักสูตร ผู้เรียน ครูผู้สอน และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (2) กระบวนการสร้างศักยภาพ (Process) ได้แก่ ส่วนที่ 1 การพัฒนาครูแบบผสมผสาน คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ (4 หลักสูตร) การนิเทศภายใน และส่วนที่ 2 การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู ด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (3) ผลผลิต (Output) ได้แก่ คลังความรู้ครูใจครู ได้แก่ ผลการประกวดนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน และผลการนิเทศภายใน และ (4) ผลลัพธ์ (Outcome) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ผลการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน และผลงานเชิงประจักษ์

2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาครูเพื่อการจัดการเรียนรู้สมรรถนะข้ามสายงาน วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ พบว่า 2.1) ผลการศึกษาและวิเคราะห์ องค์ประกอบของรูปแบบ มี 4 องค์ประกอบ 2.2) ร่างรูปแบบ มี 4 องค์ประกอบหลัก คือ (1) ปัจจัยนำเข้า (Input) (2) กระบวนการสร้างศักยภาพ (Process) (3) ผลผลิต (Output) และ (4) ผลลัพธ์ (Outcome) 2.3) ผลการตรวจสอบร่างรูปแบบ พบว่า องค์ประกอบทั้ง 4 มีความเหมาะสม 2.4) ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ พบว่า ความถูกต้อง ความเหมาะสม การใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก 2.5) ผลการจัดทำและประเมินคุณภาพคู่มือการใช้รูปแบบ พบว่า คุณภาพของคู่มือการใช้รูปแบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการทดลองและประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาครูเพื่อการจัดการเรียนรู้สมรรถนะข้ามสายงาน วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ พบว่า 3.1) ความพึงพอใจต่อการทดลองใช้รูปแบบ และ 3.2) ความพึงพอใจต่อการทดลองใช้คู่มือการใช้รูปแบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการนำรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สมรรถนะข้ามสายงาน วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ สู่การปฏิบัติและประเมินผลลัพธ์ พบว่า 4.1) ผลการนำรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ สู่การปฏิบัติ (1) การศึกษาความพึงพอใจต่อกระบวนการสร้างศักยภาพ ส่วนที่ 1 การพัฒนาครูแบบผสมผสานของผู้ร่วมกิจกรรมที่มีต่อโครงการ 3 โครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) คะแนนทดสอบหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ (3) ความพึงพอใจต่อกระบวนการสร้างศักยภาพ ส่วนที่ 2 การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.2) ผลการประเมินผลลัพธ์ พบว่า นวัตกรรม ปีการศึกษา 2564 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 21 นวัตกรรม และระดับดีมาก จำนวน 5 นวัตกรรม ผลการนิเทศภายใน โดยภาพรวมในอยู่ระดับดีมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ปีการศึกษา 2564 มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมโดยรวมสูงกว่า ปีการศึกษา 2563 ร้อยละ 10.36 ผลการประเมินสมรรถนะข้ามสายงานของผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ผลงานเชิงประจักษ์ที่ได้จากการดำเนินการตามรูปแบบ จำนวน 12 รายการ ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการใช้รูปแบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : รูปแบบการพัฒนาครู, การจัดการเรียนรู้, สมรรถนะข้ามสายงาน